

ศาลสูงสุดสหรัฐฯ ตั้งข้อสงสัยภาษีทรัมป์ภายใต้ IEEPA เกินอำนาจกฎหมาย...คาดทรัมป์ยังเดินหน้าเก็บภาษีนำเข้าภายใต้มาตราอื่นๆ

ECONOMIC BRIEF

Vol.31 No.4212 6 พฤศจิกายน 2568

เมื่อวันที่ 5 พ.ย. 2568 คดีภาษีของประธานาธิบดีโดนัลด์ ทรัมป์ได้เข้าสู่กระบวนการไต่สวนของศาลสูงสุดสหรัฐฯ โดยผู้พิพากษาส่วนใหญ่ตั้งข้อสงสัยต่อการที่ทรัมป์ใช้อำนาจตามกฎหมาย International Emergency Economic Powers Act (IEEPA) ในการเก็บภาษีนำเข้าในวงกว้างว่าขัดต่อรัฐธรรมนูญ ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่าการจัดเก็บภาษีนำเข้าภายใต้กฎหมายดังกล่าวกำลังถูกพิจารณาอย่างเข้มงวด โดยคาดว่าคำตัดสินของศาลฯ จะประกาศได้อย่างช้าที่สุดในเดือนมิ.ย. 2569 ซึ่งเป็นช่วงสิ้นสุดวาระการพิจารณาคดีของศาลฯ

ดร.ลลิตา เจียรประสิทธิ์

ผู้บริหารงานวิจัย

Lalita.thi@KasikornResearch.com

ในช่วงระหว่างนี้ก่อนจะมีคำตัดสินจากศาลฯ ภาษีดังกล่าวจะยังคงมีผลบังคับใช้ต่อไป โดยภาษีดังกล่าวครอบคลุมถึง

- 1) ภาษีตอบโต้ (Reciprocal Tariff) ที่เรียกเก็บในอัตราภาษี 10-50% กับคู่ค้าของสหรัฐฯ
- 2) ภาษีเฟนทานิล ที่เรียกเก็บจากจีน เม็กซิโก และแคนาดา
- 3) ภาษีลงโทษ (Punitive Tariff) ที่เรียกเก็บจากอินเดียและบราซิล
- 4) ภาษีสินค้าส่งผ่าน (Transshipment Tariff) ซึ่งยังอยู่ระหว่างการเปิดเผยรายละเอียดเพิ่มเติม

ในกรณีที่ศาลฯ มีคำตัดสินว่าการเก็บภาษีตามกฎหมาย IEEPA ขัดต่อรัฐธรรมนูญ และถูกระงับและยกเลิก จะมีนัยต่อทิศทางการค้าและเศรษฐกิจสหรัฐฯ ดังนี้

- จำกัดอำนาจของประธานาธิบดีอย่างมีนัยสำคัญในด้านนโยบายการค้า โดยจะเป็นการเน้นย้ำว่าประธานาธิบดีไม่ได้มีอำนาจในการกำหนดอัตราภาษีนำเข้า โดยการอ้างเหตุภาวะฉุกเฉินระดับชาติได้ ซึ่งการกำหนดภาษีเป็นหน้าที่หลักของสภาองเกรสตามรัฐธรรมนูญ

- **เปิดทางให้ผู้นำเข้าสหรัฐฯ ยื่นขอคืนภาษีมูลค่าเกือบ 9 หมื่นล้านดอลลาร์ หรือคิดเป็นราว 5% ของการขาดดุลการค้าของสหรัฐฯ ในปีงบประมาณ 2568** (จากข้อมูลของศุลกากรสหรัฐฯ) (รูปที่ 1) ซึ่งหากรัฐบาลสหรัฐฯต้องคืนภาษีดังกล่าวอาจส่งผลให้การขาดดุลการค้าของสหรัฐฯ เพิ่มสูงขึ้น ภายใต้รายได้ภาครัฐที่มีแนวโน้มลดลงอยู่แล้วจากการปรับลดภาษีตามมาตรการ One Big Beautiful Bill (OBBA)
- **อย่างไรก็ดี ความไม่แน่นอนทางการค้าโลกยังคงมีอยู่ เนื่องจากรัฐบาลสหรัฐฯ อาจหันไปใช้กฎหมายการค้าอื่นๆ แทน** เช่น มาตรา 232 ที่ให้อำนาจเก็บภาษีสินค้านำเข้าโดยอ้างเหตุผลด้านความมั่นคงของชาติ มาตรา 301 ที่ใช้ตอบโต้ประเทศที่มีการค้าที่ไม่เป็นธรรม มาตรา 201 (safeguard) ที่ให้อำนาจเก็บภาษีหรือตั้งโควตาชั่วคราวเพื่อช่วยเหลือภาคอุตสาหกรรมภายในประเทศที่ได้รับผลกระทบจากการนำเข้าที่เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว รวมถึงมาตรการต่อต้านการทุ่มตลาด (Anti-Dumping: AD) และ การอุดหนุนจากต่างประเทศ (Countervailing Duties: CVD) ที่มุ่งลงโทษสินค้านำเข้าที่ขายต่ำกว่าต้นทุนจริงหรือได้รับการสนับสนุนจากรัฐบาลต่างประเทศ ส่งผลให้ความตึงเครียดทางการค้ายังคงมีอยู่ อย่างไรก็ตาม การประกาศบังคับใช้มาตรการดังกล่าวอาจใช้ระยะเวลายาวนานกว่าการประกาศใช้ตามกฎหมาย IEEPA

สำหรับผลกระทบต่อไทย หากศาลฯ มีคำสั่งระงับและยกเลิกการจัดเก็บภาษีนำเข้าภายใต้กฎหมาย IEEPA จะมีผลต่อไทยผ่านภาษี Reciprocal tariff ที่ถูกจัดเก็บในอัตรา 19% ซึ่งปัจจุบันมีสัดส่วนราว 50% ของมูลค่าการส่งออกไทยไปสหรัฐฯ ได้แก่ หม้อแปลงไฟฟ้า เครื่องปรับอากาศ เครื่องพิมพ์ อัญมณีและเครื่องประดับ อาหารสัตว์ ข้าว เป็นต้น ในขณะที่ประเทศอื่นๆ ก็จะได้รับอานิสงส์เช่นกัน โดยเฉพาะจีนที่อัตราภาษีจะลดลงเหลือ 27.6% จากเดิมที่ 47.6% ส่งผลให้สินค้าบางประเภทของไทยที่เคยได้ประโยชน์จากอัตราภาษีภายใต้ IEEPA ที่ต่ำกว่าจีน เช่น เครื่องปรับอากาศ อาจสูญเสียความได้เปรียบดังกล่าวไป

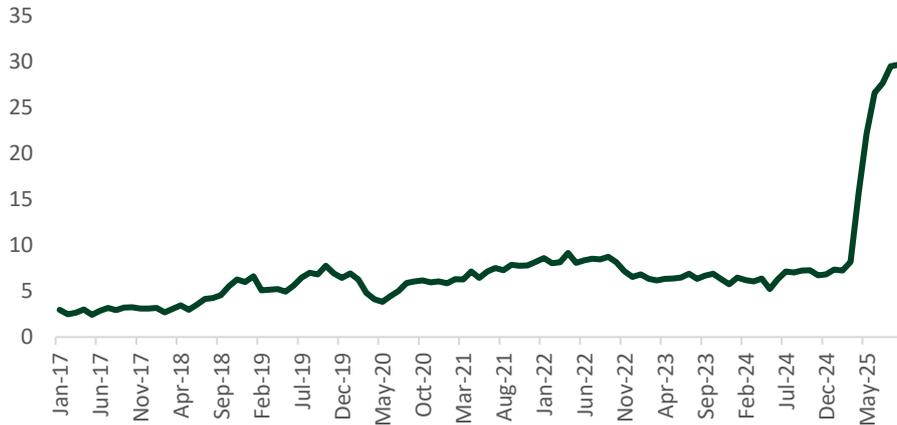
อย่างไรก็ตาม สินค้าส่งออกของไทยยังคงเผชิญความเสี่ยงจากการถูกเก็บภาษีภายใต้มาตรา 232 ในระยะข้างหน้า โดยสินค้าส่งออกไปยังสหรัฐฯ ที่ปัจจุบันยังได้รับการยกเว้นภาษี มีมูลค่าราว 30–35% ของการส่งออกทั้งหมดของไทยไปยังสหรัฐฯ ซึ่งในหลายรายการมีความเสี่ยงที่จะถูกเรียกเก็บภาษีเพิ่มเติมภายใต้มาตรา 232 อาทิ วงจรรวม ไดโอด และทรานซิสเตอร์ ที่อยู่ในกลุ่มสินค้ากึ่งตัวนำ (semiconductors) ซึ่งสหรัฐฯ กำลังอยู่ระหว่างกระบวนการพิจารณาและไต่สวนการจัดเก็บภาษีภายใต้มาตรา 232 สำหรับสินค้ากลุ่มนี้โดยเฉพาะ นอกจากนี้ ยังมีสินค้าอื่น ๆ ที่อยู่ระหว่าง

¹ ยกเว้นชิ้นส่วนที่ทำจากเหล็กจะถูกเก็บภาษีภายใต้มาตรา 232

กระบวนการพิจารณาเช่นกัน เช่น เครื่องจักรกลอุตสาหกรรม และอุปกรณ์ทางการแพทย์ ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อแนวโน้มการส่งออกของไทยไปสหรัฐฯ ในระยะต่อไป

รูปที่ 1 รายได้ศุลกากรของสหรัฐฯ เพิ่มขึ้นหลังจากการปรับขึ้นภาษีนำเข้า

Customs Duties Receipts (USD bn)

Source: CEIC, Bureau of the Fiscal Service

Disclaimers รายงานวิจัยนี้จัดทำโดย บริษัท ศูนย์วิจัยกสิกรไทย จำกัด (KResearch) เพื่อเผยแพร่เป็นการทั่วไป โดยอาศัยแหล่งข้อมูลสาธารณะ หรือ ข้อมูลที่เชื่อว่ามีความน่าเชื่อถือที่ปรากฏขณะจัดทำ ซึ่งอาจเปลี่ยนแปลงได้ในแต่ละช่วงเวลา ทั้งนี้ KResearch มิอาจรับรองความถูกต้อง ความน่าเชื่อถือ ความเหมาะสม ความครบถ้วนสมบูรณ์ หรือความเป็นปัจจุบันของข้อมูลดังกล่าว และไม่มีวัตถุประสงค์เพื่อชี้ชวน เสนอแนะ ให้คำแนะนำ หรือสนใจในการตัดสินใจเพื่อดำเนินการใดๆ แต่อย่างใด ดังนั้น ท่านควรศึกษาข้อมูลด้วยความระมัดระวังและใช้วิจารณญาณอย่างรอบคอบก่อนตัดสินใจใดๆ KResearch จะไม่รับผิดชอบในความเสียหายใดที่เกิดขึ้นจากการใช้ข้อมูลดังกล่าว

ข้อมูลใดๆ ที่ปรากฏในรายงานวิจัยนี้ถือเป็นทรัพย์สินของ KResearch และ/หรือบุคคลที่สาม (แล้วแต่กรณี) การนำข้อมูลดังกล่าว (ไม่ว่าทั้งหมดหรือบางส่วน) ไปใช้ต้องแสดงข้อความถึงสิทธิความเป็นเจ้าของแก่ KResearch และ/หรือบุคคลที่สาม (แล้วแต่กรณี) หรือแหล่งที่มาของข้อมูลนั้นๆ ทั้งนี้ ท่านจะไม่ทำซ้ำ ปรับปรุง ดัดแปลง แก้ไข ส่งต่อ เผยแพร่ หรือกระทำการในลักษณะใดๆ เพื่อวัตถุประสงค์ในทางการค้า โดยไม่ได้รับอนุญาตล่วงหน้า เป็นลายลักษณ์อักษรจาก KResearch และ/หรือบุคคลที่สาม (แล้วแต่กรณี)

บริการทุกระดับประทับใจ